

**TIERPS
KOMMUN**

Strategi för integration i Tierps kommun

Antagen av kommunfullmäktige § 96/2016

Förord

Tierps kommun ska vara en kommun där alla ska känna sig välkomna och delaktiga. För att skapa förutsättningar för ett inkluderande mottagande avseende integration av nyanlända har denna strategi tagits fram. För en lyckad integration krävs samverkan mellan kommunens verksamheter, civilsamhället och individen själv. Strategin har satt upp de politiska målen för vad kommunen ska verka för inom sex olika integrationsområden för att uppnå en god integration. De sex områdena är: arbete, bostad, språk, attityd, mötesplatser och samverkan. Alla dessa hänger naturligtvis samman till en enhet.

Målet är att skapa goda förutsättningar för de nyanlända så att individens resurser tas tillvara och därigenom skapa en mångfald som bidrar till individens, samhällets och kommunens utveckling. Alla är vi individer med olika erfarenheter, möjligheter och drömmar om vad vi vill med våra liv. I Tierps kommun ska vi hjälpas åt att skapa förutsättningar för alla att förverkliga sina livsmål. Strategin är ett hjälpmedel för att uppnå detta.

Stefan Wårdsäter

Integrationsberedningens ordförande
Tierps kommun

Integrationsberedningen har bestått av följande politiker och tjänstemän:

Stefan Wårdsäter (S), ordförande
Linda Friberg (S), ledamot
Christina Svensson (S), ledamot
Peter Staland (C), vice ordförande
Magdalena Ewert (C), ledamot
Sylvia Lundholm (MP), ledamot
Marlene Larsson (V), ledamot
Jelena Zivkovic (M), ledamot
Agneta Colantoni (SD), ledamot
Alfred Mujambere (L), ersättare
Benny Lindqvist (KD), ersättare
Lars-Olof Färnström (S), ersättare

Louise Pettersson, utredare
Helena Lundberg, sekreterare

Dokumenttyp Strategi	
Gäller för Tierps kommun – alla verksamheter	
Fastställd av Kommunfullmäktige § 96/2016	Fastställd datum 2016-09-20
Dokumentansvarig Processtöd	Gäller t o m datum 2020-09-20
Diarienummer 2016/469	Version 1

Innehåll

Integration	4
Övergripande mål för arbetet med integration.....	4
Integrationsområden	4
Arbete	6
Boende.....	6
Språk.....	6
Attityd.....	7
Mötesplatser	7
Samverkan.....	7
Insatser för att nå målen	8
Framtagandet av strategin.....	8
Definitioner.....	10

Integration

Integration definieras som en dynamisk, långsiktig, kontinuerlig och dubbelriktad process med ömsesidigt tillmötesgående. Integration kräver inte bara deltagande av nyanlända utan av alla invånare. Integrationsprocessen inbegriper anpassning från invandrarnas sida, de har rättigheter och skyldigheter i förhållande till sina nya boplatser. Processen kräver även anpassning i det mottagande samhället som ska skapa möjligheter till ett fullständigt ekonomiskt, socialt, kulturellt och politiskt deltagande av invandrarna.¹ Integration sker både på individuell nivå och på samhällsnivå vilket innebär att vi har ett gemensamt ansvar för en lyckad integration.

Åtgärder som riktar sig specifikt till nyanlända ska bara förekomma under den första tiden därefter ska insatserna för att främja integration vara generella åtgärder som minskar utanförskapet i samhället.²

Övergripande mål för arbetet med integration

Det övergripande målet med integrationsarbetet i Tierps kommun är:

Att nyanlända långsiktigt blir inkluderade i samhället.

Med nyanlända menas personer som kommit för att bosätta sig i kommunen, det vill säga nyanlända barn, kvinnor och män med uppehållstillstånd. En person anses vara nyanländ under den tid som hen omfattas av etableringsinsatser, men det finns ingen entydig norm som anger exakt tid.^{3 4}

Integrationsområden

Strategin tydliggör vad kommunen vill uppnå i sitt arbete med integration. Beredningen har identifierat sex områden som är viktiga för en fungerande integration. Dessa områden är:

- Arbete
- Boende
- Språk
- Attityd
- Mötesplatser
- Samverkan

Under varje integrationsområde finns en definition av området och mål för integrationsområdet.

¹ Europa kommissionen, *EU:s elva grundprinciper för integration*. 2004-11-19.
http://europa.eu/rapid/press-release_PRES-04-321_sv.htm (Hämtad 2016-02-15)

² Gislaved kommun, *Projektplan Integrationsstrategi*. 2012-10-11.

³ Riksrevisionen, 2006

⁴ Fler definitioner finns på sida 10.

Arbete, boende och *språk* är tre integrationsområden som alla hänger samman. Dessa är centrala områden för en framgångsrik integration.

Attityd, mötesplatser och *samverkan* är värden som förenklar integrationen. Alla dessa tre kan till exempel leda till att individen får boende, lär sig det svenska språket, börjar arbeta eller påbörjar en utbildning.

Arbete

Att ha ett arbete innebär en ekonomisk trygghet och ett sammanhang att delta och utvecklas i. Att människor arbetar är en förutsättning för att samhället ska fungera och för att dess invånare ska få ekonomiska förutsättningar för att leva sina liv. Om man har den kompetens och utbildning som arbetsmarknaden efterfrågar är det lättare att hitta ett arbete.

Tierps kommuns mål för integrationsområdet "arbete" är att:

- * Ge varje individ förutsättningar för att så snabbt som möjligt komma ut i arbetslivet och nå egen försörjning.
- * Ta tillvara på varje individs drivkraft, kompetens och kunskap.
- * Erbjudna varje individ utbildning som håller hög kvalitet och som är anpassad efter arbetsmarknadens behov och individuella förutsättningar.

Boende

Ett boende ger trygghet och möjlighet att kunna etablera sig i samhället. Miljön i och kring våra bostäder betyder mycket för vår trivsel, trygghet och hälsa.

Tierps kommuns mål för integrationsområdet "boende" är att:

- * Verka för en god boendemiljö i hela kommunen.
- * Alla invånare ska ha ett skäligt boende på lika villkor.
- * Verka för att det ska finnas blandade bostadstyper och blandade upplåtelseformer i kommunen.

Språk

Språk är människans främsta redskap för att tänka, kommunicera och lära. Genom språket utvecklar människor sin identitet, uttrycker känslor och tankar samt förstår hur andra känner och tänker. Att ha ett rikt och varierat språk är betydelsefullt för att kunna förstå och verka i ett samhälle där kulturer, livsåskådningar, generationer och språk möts.

Tierps kommuns mål för integrationsområdet "språk" är att:

- * Medverka till förbättrad kunskap i svenska språket och värdet av språkkunskaper.
- * Erbjudna undervisning i svenska språket som håller hög kvalitet och som är anpassad efter individuella förutsättningar.

Attityd

Attityd handlar om inställning eller förhållningsätt till exempel till andra människor eller företeelser. Attityder kan variera i styrka: från starkt positiva till starkt negativa.

Tierps kommuns mål för integrationsområdet "attityd" är att:

- * Verka för en positiv attityd till integration och mångfald.

Mötesplatser

En mötesplats är en plats som två eller flera personer möts på. En mötesplats kan vara en fysisk plats att umgås på, till exempel ett café eller ett bibliotek. Det kan vara ett socialt sammanhang, till exempel en föreningsaktivitet. En mötesplats kan också vara virtuell, till exempel sociala medier. Att möta andra människor ger social gemenskap.

Tierps kommuns mål för integrationsområdet "mötesplatser" är att:

- * Medverka till att det finns fysiska mötesplatser i alla tätorter i kommunen såväl som digitala möteplatser där invånare kan mötas på lika villkor.
- * Medverka till att det finns platser att mötas på och aktiviteter att delta i som bidrar till ett innehållsrikt vardagsliv utanför skola och arbete.

Samverkan

Samverkan är att tillsammans arbeta för att uppnå ett gemensamt mål. Samverkan handlar om både samarbete och samordning. Samarbetar gör vi när vi tillsammans arbetar med att föra en process framåt. Samordning möjliggör samarbete genom rutiner som anger vad samarbetet gäller samt hur, när och var samarbetet ska ske.

Tierps kommuns mål för integrationsområdet "samverkan" är att:

- * Åstadkomma en effektiv och bra introduktion av nyanlända där alla berörda aktörer ser helheten och samverkar för individens bästa.
- * Vara en drivande aktör i arbetet med integration i kommunen.

Insatser för att nå målen

För att nå målen inom respektive integrationsområde måste strategin kompletteras med en handlingsplan som tar upp hur kommunen ska arbeta. I handlingsplanen bör målen brytas ner och konkretiseras. Alla verksamheter behöver arbeta aktivt utifrån integrationsstrategin och den kommande handlingsplanen både ur ett attitydperspektiv och med reella insatser. Verksamheterna bör ha med integrationsperspektivet i sina respektive verksamhetsplaner.

Uppdatering av strategin kan göras efter behov, men en revidering ska ske vart fjärde år. Det ska vara en del i det årliga mål- och budget-planeringsarbetet. Ansvar för revidering och uppföljning ligger på kommunstyrelsen.

Beredningens uppdrag har varit att sätta upp mål för arbetet med integration av nyanlända i Tierps kommun. Hur målen ska uppnås är det, efter att strategin antagits, upp till kommunens verksamheter att konkretisera i en handlingsplan. Under den tid beredningen har arbetat med framtagandet av strategin har det kommit förslag på hur kommunen ska uppnå målen från bland annat civilsamhället, myndigheter och kommunens verksamheter. Dessa förslag har sammanställts i en bilaga, bilagan ingår inte i strategin.

Framtagandet av strategin

Integrationsberedningen har inhämtat kunskap från olika aktörer i samhället. De har berättat hur de arbetar med integration idag och vilka förslag på förbättringar de ser utifrån sina områden. Beredningen har utöver besök och dialoger också på andra sätt inhämtat synpunkter och tankar gällande vad som är viktigt i arbetet med integration. Nedan finns de som beredningen på olika vis har varit i kontakt med och inhämtat kunskap, idéer och synpunkter ifrån.

- **Kommunens verksamheter** - besök av verksamhetschefer för Individ och familjeomsorgen, Kultur och fritid, Medborgarservice, Samhällsbyggnad, Vård & Omsorg och utvecklingsledare för Utbildning.
Verksamhetscheferna i kommunen och cirka 40 medarbetare fick ta del av ett utkast av strategin och lämna synpunkter.
- **Tierpsbyggen** - besök av vd AB Tierpsbyggen. Tierpsbyggen fick ta del av ett utkast av strategin och lämna synpunkter.
- **Arbetsförmedlingen** - besök av sektionschef och chef för etableringsuppdraget i Uppsala län
- **Bildningsförbund** - besök av Uppsala läns bildningsförbund, Studieförbundet, Nykterhetsrörelsens bildningsverksamhet, Arbetarnas bildningsförbund, Sensus och SISU Idrottsutbildarna
- **UNOLEO** - utvecklarna av Kronobergsmodellen besökte beredningen och berättade om sin modell.
- **Föreningar och församlingar i Tierps kommun** – enkätundersökning gällande hur de idag arbetar och framöver skulle vilja arbeta med integration.

- **Kommuninvånare och kommunanställda vid föreställningen ”Tänk om du måste fly till TadzMbeKistan!”** med Kjell Kampe som anordnades av Integrationsberedningen den 10 november 2015. Totalt närvarade cirka 80 personer.
- **Elever i en förberedelseklass** som representanter från beredningen besökte.
- **Partigrupper representerade i kommunfullmäktige i Tierp** - gruppledarna fick ett utkast som de i respektive partigrupp kunde ta del av och lämna synpunkter på.
- **Medborgardialog kring utkast till integrationsstrategi** - Vid dialogcaféet den 27 april 2016 i Tierps köping närvarade totalt cirka 45 personer som representerade civilsamhället, kommunens verksamheter och det kommunala bostadsbolaget.

Det är viktigt att strategin går hand i hand med kommunens vision, planer, mål, policys, överenskommelser och strategier som kommunen antagit och står bakom. I framtagandet av strategin har det stämts av att strategin håller samma linje som de dokument och mål som listas nedan.

- **FN:s konvention om barns rättigheter (Barnkonventionen)** som syftar till att ge barn oavsett bakgrund rätt att behandlas med respekt och att få komma till tals. Konventionen anger att barnets bästa ska komma i främsta rummet i alla åtgärder som rör barn.
- **EU:s elva grundprinciper för integration** är principer som ska vara vägledande för medlemsstaterna vid utformningen av policy och program på integrationsområdet.
- **Det nationella målet för integrationspolitiken** som är: Lika rättigheter, skyldigheter och möjligheter för alla oavsett etnisk och kulturell bakgrund.
- **Överenskommelse för vårt arbete med integration och etablering i Uppsala län** som har arbetats fram av Integration och etablering i Uppsala län för att säkra ett gemensamt ansvarstagande och kvalitet på mottagandet av nyanlända flyktingar, invandrare och asylsökande ensamkommande barn.
- **Den regionala utvecklingsstrategin (RUS) Uppländsk drivkraft 3.0** som är landstingets och kommunernas svar till staten och omvärlden på hur Uppsalaregionen vill bidra till att EU uppnår en smart och hållbar tillväxt för alla.
- **Folkhälsopolicy för Uppsala län** som har syftet att ge kommuner, landsting, regionförbund och länets övriga aktörer gemensamma utgångspunkter och förutsättningar för att kraftfullt verka för en hållbar utveckling och en god hälsa i hela befolkningen.
- **Vision för Tierps kommun** antagen av kommunfullmäktige den 15 september 2015.
- **Översiktsplan 2010-2030 för Tierps kommun** fastställd av kommunfullmäktige den 14 december 2011.
- **Bostadsförsörjningsplan 2013-2025** antagen av kommunfullmäktige i Tierps kommun den 26 mars 2013.

Definitioner

FN

Förenta Nationerna

EU

Europeiska unionen

Integration

Se sida 4 under rubriken ”Integration”.

Mångfald

Mångfald innebär att alla människors lika rättigheter och möjligheter gynnas oavsett kön, etnisk tillhörighet, religion, funktionsnedsättning, sexuell läggning eller ålder.⁵

Nyanländ

Se sida 4 under rubriken ”Övergripande mål för arbetet med integration”.

Tierps kommun (kommunen)

När det står ”Tierps kommun” eller ”kommunen” så kan det betyda kommunen som organisation eller som geografiskt område. Sammanhanget avgör vad som avses.

Tätort

En för de nordiska länderna gemensam benämning på tätbebyggt område med minst 200 invånare och högst 200 m mellan husen (utan hänsyn till församlings-, kommun- eller länsgränser).⁶ Enligt den definitionen är tätorterna i Tierps kommun: Karlholmsbruk, Mehedeby, Månkarbo, Skärplinge, Söderfors, Tierp, Tobo, Upplanda och Örbyhus.⁷

⁵ Gislaved kommun, *Tillgänglighet, mångfald och jämställdhet*. 2015-12-22.

<http://www.gislaved.se/kommunochpolitik/tillganglighetmangfaldochjamstalldhet> (hämtad 2016-02-15)

⁶ Nationalencyklopedin, *Tätort*

<http://www.ne.se/uppslagsverk/encyklopedi/1%C3%A5ng/t%C3%A4rtort> (hämtad 2016-02-18)

⁷ Statistiska centralbyrån (SCB), *Folkmängd per tätort och småort 2010, per kommun*